

**Redes por
una nueva
política
Educativa**

Decàleg

**D'idees-Força del Document
de Bases per a una Nova Llei
D'educació**

DECÀLEG

D'IDEES-FORÇA DEL DOCUMENT DE BASES PER A UNA NOVA LLEI D'EDUCACIÓ¹

1

Principis i finalitats

- a) L'educació que volem es fonamenta en el principi bàsic del dret a l'educació des del naixement i al llarg de tota la vida, així com en els principis d'igualtat, laïcitat, diversitat, inclusió, sostenibilitat, autonomia, convivència, participació democràtica, solidaritat, antiautoritarisme, coeducació. Amb un aprenentatge cooperatiu que sigui participatiu, col·laboratiu i mai competitiu, implicant en la seva consecució a tota la comunitat.
- b) Les finalitats de l'educació que volem prioritzen la formació intel·lectual per comprendre el món en què vivim i participar en la seva millora; la formació per a una ciutadania responsable, crítica, solidària i democràtica en un món pluricultural; el desenvolupament emocional i la recerca del benestar personal i col·lectiu de la comunitat de la qual forma part; l'eliminació del sistema patriarcal i el foment del respecte de les múltiples identitats sexuals; la formació per al coneixement, respecte i implicació en la defensa del medi natural del qual depenem; el desenvolupament de la creativitat i de l'estètica i el respecte profund a les necessitats, els ritmes i la intimitat de les persones que implica la individualitat de cada nena i nen i l'oferiment d'una resposta educativa ajustada i alhora integral.

2

L'educació com un dret

Universalitat del dret a l'educació en termes d'igualtat i, per tant, de gratuïtat. L'educació pública és l'única que pot garantir que el dret a l'educació sigui una realitat assegurant la cohesió social:

- a. Oferta suficient d'escolarització pública i gratuïta de 0 a 18 anys que garanteixi que tot alumne i alumna disposi d'una plaça assegurada en el sistema públic, de titularitat i gestió pública.
- a) Supressió progressiva del finançament públic dels centres privats concertats. Xarxa única de centres de titularitat i gestió pública que, progressivament, i de manera voluntària i negociada, integri els centres privats concertats. Mentrestant, ni un sol concert més per l'educació privada i supressió immediata de finançament a centres que practiquin qualsevol tipus de discriminació o no assegurin la gratuïtat.
- b) Auditoria de l'escola privada i pública. Establir més grans controls socials i democràtics en els centres educatius i en els processos d'escolarització i exigir més transparència en el funcionament dels centres.

3

Educació Infantil, Primària i Secundària

Afavorir l'escolarització primerenca, universalitzant una oferta gratuïta de qualitat, donant a l'educació infantil i primària la importància que mereixen com a pilars bàsics de tot el procés educatiu i assegurant una educació comprensiva d'atenció personalitzada en tots els nivells.

¹ Extraídas del [Documento de Bases para una nueva ley de educación. Acuerdo social y político educativo](#) (Vegeu la darrera pàgina)

- a) L'educació Infantil: Una xarxa pública de centres educatius (no assistencials), de titularitat i gestió pública, que cobreixi totes les necessitats d'escolarització de la població infantil (de 0 a 6 anys) reincorporant el primer cicle de l'educació infantil a les legislacions generals del sistema educatiu i abordant la unitat d'escolarització dels nens i les nenes de 0-2 i 3-5 de manera conjunta.
- b) Rebaixar la ràtio d'alumnat per grup fins a arribar als valors recomanats internacionalment i respondre adequadament a les diferents necessitats de l'alumnat.
- c) Ampliar la dotació de personal docent i d'altres professionals de l'àmbit educatiu per reduir el nombre d'escolars per grup i per docent.
- d) Proporcionar serveis i recursos suficients perquè tot l'alumnat rebi els suports necessaris i progressar d'acord al seu ritme de maduració i aprenentatge al llarg de l'ensenyament bàsic.
- e) Evitar la classificació i selecció primerenca de l'alumnat i garantir una educació integral, comú i d'igual valor per a l'alumnat. En l'etapa d'educació obligatòria serà única la titulació al final de l'etapa, sense perjudici de contemplar l'opcionalitat gradual en funció de motivacions, que no impliquin agrupacions de grup-classe homogènies.
- f) Establir mesures de protecció i promoció social, així com organitzatives i curriculars en l'àmbit escolar contra l'absentisme escolar.
- g) Només en condicions molt excepcionals es recorrerà a la repetició de curs en l'ensenyament obligatori. Abans d'arribar a la repetició proporcionar mesures de suport i de reforç educatiu als que mostrin necessitats específiques d'aprenentatge.
- h) Crear les necessàries passarel·les per aconseguir que els i les joves puguin incorporar-se a accions formatives per assolir la certificació de l'educació secundària obligatòria i l'accés a qualsevol tipus estudi de forma accessible.

4

FP i Persones Adultes

- a) **Formació Professional:** Xarxa pública de centres integrats de FP amb una oferta pública de cicles formatius adequada i suficient, que promogui també perfils professionals lligats especialment al benestar social i la sostenibilitat ambiental i no només a l'interès immediat empresarial.
- b) **Educació Persones Adultes:** Estendre la xarxa pública, dependent d'Educació i no de Benestar Social, proveïda del personal docent qualificat necessari per cobrir les demandes existents.

5

Educació Inclusiva

Considerar la diferència un valor, assignant els recursos necessaris a qui ho necessiti.

- a) **Gratuïtat en l'accés a l'educació:** La gratuïtat de l'ensenyament bàsic inclourà la dotació als centres públics de llibres, recursos, suports tecnològics i materials didàctics que utilitzi l'alumnat i el professorat, així com la utilització del transport escolar. També inclourà les ajudes, si s'escau, dels serveis de menjador, desplaçaments i residència, al costat de beques salari per a l'alumnat que ho necessiti i evitar que els fills o filles hagin de deixar els estudis per contribuir als ingressos de la família. Gratuïtat en l'accés a l'educació postobligatòria no universitària. Dotar de beques suficients per a

l'accés a estudis universitaris de tota la població i reduir les seves taxes de forma immediata. Tendir a la gratuïtat total de l'educació pública, des de la primera infància fins a la universitat.

- b) Organització del centre i del currículum des de la inclusió: docències compartides a la mateixa aula, flexibilitat de grups, professorat i altres professionals que s'ajustin a les necessitats ... No segregar l'alumnat per capacitats, sexes, diversitat cultural, social ... formar el professorat per a aquestes funcions i reconèixer-li el exercici que suposa realitzar-les.
- c) El caràcter plurinacional de l'Estat espanyol ha de reconèixer les peculiaritats de cada comunitat autònoma, amb aspectes comuns i diferents i amb les seves pròpies lleis d'educació contemplades dins el marc legal definit per les lleis d'àmbit estatal.
- d) Pla de mesures per afavorir l'èxit escolar de tot l'alumnat en l'educació obligatòria, concretant actuacions de suport als que presenten dificultats d'aprenentatge des del moment en què es detecten. Increment de la dotació de recursos a zones i centres amb major escolarització d'alumnat amb dificultats i / o en desavantatge social.
- e) Contextos educatius: polítiques socials actives, inversió social en experiències educatives no formals que evitin la desigualtat, amb polítiques laborals i en el sistema educatiu que afavoreixin la conciliació de la vida familiar i laboral i la formació integral de les persones al llarg de la seva vida.

6

Currículum sense idearis particulars

- a) Laic: El caràcter laic ha de respectar-se en el conjunt del sistema educatiu, que respecti la llibertat de consciència, eduqui sense dogmes i elimini tota forma d'adoctrinament del currículum escolar. En conseqüència, la religió, en les seves formes confessionals, i els seus actes i símbols han de sortir del currículum i de l'àmbit escolar. Per a això es derogarà el concordat amb el Vaticà i s'eliminaran els acords amb les diferents confessions que permeten la presència de l'adoctrinament religiós a les aules.
- b) Per a la vida: Currículum que reuneixi i integri el coneixement de les ciències i de les seves aplicacions tecnològiques, les humanitats, les ciències socials, les arts, els sabers populars i els que componen la vida quotidiana, de manera que serveixi a la cura de les persones, de la naturalesa i de la vida comunitària ... i que faciliti la deliberació de problemes controvertits i ajudi a comprendre el context en què es viu per construir una ciutadania informada i crítica.
- c) Pluricultural: L'especial respecte de la diversitat cultural i d'idiomes de les diferents comunitats autònomes fa necessària el reconeixement de la seva autonomia curricular fixada per als diferents àmbits: estatal, autonòmic i de centre. Així com configurar els currículums des d'un enfocament intercultural i inclusiu, potenciant també el reconeixement de les llengües i la cultura de l'alumnat provinent de famílies emigrants i de minories en els centres escolars. Considerar el currículum des d'una perspectiva de gènere, ecològica i garant de la diversitat sexual.
- d) Integral: El disseny del currículum i el seu desenvolupament no es formularà en termes de llistats de continguts "mínims" amb un atapeït compendi de competències, sinó de forma global, integrada i complexa en termes de resolució de problemes, situacions socials, ambientals i ètiques rellevants. Concedint suficient rellevància al llenguatge musical, el moviment corporal i l'expressió artística. Substituint la compartimentació actual del coneixement per una proposta integral, flexible i interdisciplinari (o globalitzada) consensuada per la comunitat educativa i partint de les

necessitats i interessos de l'alumnat, que utilitzi metodologies actives i participatives centrades en l'alumnat, incorporant el coneixement que els alumnes i alumnes construeixen col·lectivament i respecti els diferents ritmes d'aprenentatge.

- e) Adaptat al context: El currículum bàsic contindrà els àmbits o àrees de coneixement propis de cada etapa educativa, amb un ampli marge per a la seva adaptació i desenvolupament per part de la comunitat educativa.
- f) Que potencii el coneixement obert i compartit: que tingui en compte els nous usos socials de les TIC, l'important paper de les xarxes socials i les comunitats de programari lliure, per promoure la cultura de la col·laboració i el coneixement obert. Qüestionant l'hegemonia del llibre de text i afavorint la creació de bancs de recursos didàctics i digitals i ajudes a la implementació de projectes curriculars i materials alternatius en suports diversos.
- g) No competitiu: No es realitzaran proves externes que tinguin com a objectiu l'homogeneïtzació de l'aprenentatge i l'elaboració de rànquings, que condueixin a la jerarquització de centres.
- h) Ecològic: Currículum ancorat en el territori, amb activitats lligades a l'entorn proper i continguts lligats a la sostenibilitat, el manteniment de la vida i l'ètica ecosocial. Construir i adaptar els centres educatius reduint la petjada ecològica i evitant malbarataments energètics. Crear espais verds educatius dins dels centres, incloent horts escolars, boscos "comestibles" i zones arbrades no cimentades. Organitzar sistemes de transport sostenible als centres educatius a peu i en bicicleta. Promoure el consum d'aliments ecològics i locals als menjadors escolars

7

Professorat compromès i reconegut

- a) Estatut del professorat acordat amb els sindicats que estableixi el marc de les condicions de treball dels docents, elimini la precarització laboral fixant les obligacions de l'acompliment de tasques que desborden la jornada lectiva i que doni estabilitat docent per conformar equips de treball estables al voltant de projectes educatius de centre. Reduir al mínim imprescindible la interinitat com a sistema de provisió de llocs docents.
- b) Formació inicial: que asseguri una sòlida formació pedagògica i pràctica que possibiliti l'atenció diversificada a un alumnat cada vegada més divers amb un equilibri i integració del coneixement de la matèria, el coneixement didàctic específic i els coneixements generals vinculats als processos d'ensenyament-aprenentatge. I tot això en el context d'experiències pràctiques exemplars, on tinguin sentit i funcionalitat dels components disciplinaris de la formació. Una preparació que faciliti la innovació educativa en els centres, que promoció el treball en equip i que fomenti una actitud positiva i creativa cap a les noves exigències culturals i pedagògiques. Tot això en una formació equivalent amb graus i postgraus que garanteixin un cos únic de professorat. Exigir l'actualització del professorat universitari que imparteix la formació inicial.
- c) Selecció professorat: Seleccionar amb més rigor els candidats i candidates
- d) La professió docent amb proves rigoroses que incloguin coneixements professionals i una avaluació de la immersió a la pràctica guiada per tutors seleccionats. Reconèixer en les borses de contractació i en les oposicions el temps treballat i valorat positivament com un dels factors fonamentals per a l'accés a la professió docent. Això anirà acompanyat d'actuacions de control que permetin conèixer la seva competència professional docent.

- e) Formació permanent: Una part obligatòria i dins l'horari laboral. Desenvolupar institucions com els Centres de professorat o altres fórmules que estabilitzin el desenvolupament professional docent i els programes de perfeccionament. Crear xarxes virtuals i presencials de professorat en les que se serveixin de l'experiència.
- f) Carrera docent: Que garanteixi un sistema d'incentius professionals i un model de promoció professional que contribueixi a un compromís eficaç amb la innovació i la millora de l'ensenyament. La seva tasca ha de ser dignificada, però no amb lleis d'autoritat que contribueixen a judicialitzar l'educació.

8

Autonomia pedagògica i participació educativa en l'organització escolar

- a) Autonomia dels centres en l'organització interna, pedagògica i d'ús dels recursos per ajustar-se a la demanda, característiques i necessitats del seu alumnat i l'entorn, a través de les competències dels consells escolars, fent que sigui ser el veritable òrgan de govern dels centres, en un marc d'equitat que garanteixi la no discriminació d'uns centres respecte als altres.
- b) Autonomia pedagògica del professorat i la direcció per desenvolupar un projecte educatiu consensuat en el si de la comunitat educativa, facilitant la regulació dels aspectes de gestió econòmica que responguin a les seves necessitats i projectes.
- c) Llei de participació educativa que contempli una representació equitativa i proporcional de tots els sectors de la comunitat educativa en els Consells escolars de centre, en els municipals i autonòmics, tornant a ser l'òrgan de govern dels centres, que alhora s'obrin a altres agents socials relacionats amb el procés de socialització.
- d) Afavorir la cultura participativa des dels 0 anys. Promoció de l'associacionisme i la participació democràtica d'estudiants i AMPAS.
- e) Articular mecanismes de participació entre el professorat i famílies a l'aula, amb una comunicació bidireccional, en atenció a l'interès superior de l'alumnat.
- f) Direcció representativa i col·legiada, voluntària i renovable, amb una limitació en l'exercici del càrrec, representants de la comunitat educativa. Elegida democràticament per la comunitat educativa del propi centre. Autònoma respecte a l'administració i sotmesa a rendició de comptes davant la comunitat educativa. Enfortir el lideratge pedagògic compartit. Els equips directius gestionaran les decisions preses pels òrgans col·legiats.
- g) La comunitat educativa promourà la participació, el debat pedagògic, el treball en equip i la cooperació dins i fora del centre, davant d'un model competitiu. Això exigirà la reforma d'horaris per a l'organització i desenvolupament de reunions de coordinació i la creació d'espais que facilitin i facin possibles aquestes trobades.
- h) Integració del context social en la dinàmica educativa: Fomentar la integració de les organitzacions socials dels barris en la vida dels centres i promoure els moviments socials associatius d'AMPAS i estudiants.
- i) Obertura de centres fora de l'horari escolar al context social: Programa educatiu per al temps després de l'escola, sense que signifiqui una prolongació de l'escola, sinó una oferta rica en activitats formatives i culturals d'interès.

9

Avaluació educativa per a la millora

- a) Utilitzar l'avaluació com a instrument necessari per millorar els processos educatius, atenent la singularitat i a les necessitats de cada estudiant.
- b) Les avaluacions externes serviran per recollir informació sobre programes i polítiques educatives que proporcionin un coneixement públic sobre el sistema educatiu per a la seva millora. En cap cas es faran avaluacions externes sobre el rendiment de l'alumnat que condueixin a l'estandardització dels coneixements, la competitivitat entre centres i les classificacions.
- c) Els centres rebran suport per a la realització d'avaluacions que condueixin a la millora dels seus programes educatius, donant veu a tots els agents de la comunitat educativa en una avaluació democràtica. Així mateix, es fomentarà la cultura de l'autoavaluació individual del professorat i col·lectiva dels equips docents.
- d) Els Serveis d'Inspecció Educativa desenvoluparan funcions d'assessorament i suport a la comunitat educativa, tant en la seva tasca diària com en els processos d'autoavaluació.

10

Finançament garantit constitucionalment

- a) L'educació és un dret fonamental que ha d'estar garantit per un finançament pressupostari garantit i suficient el 7% del PIB.
- b) Constitucionalitat del PIB destinat a Educació, quedant recollit com a sòl de la despesa en educació en la Constitució.
- c) Fons de Compensació Educativa per a finançar actuacions que assegurin l'equitat a tot el territori en l'exercici del dret a l'educació des de l'Educació Infantil a l'Ensenyament Superior.
- d) La gratuïtat de l'ensenyament bàsic inclourà la dotació als centres públics de llibres, recursos i materials didàctics que utilitzi l'alumnat i el professorat i el transport escolar. Així com ajudes, si escau, dels serveis de menjador.

Redes por una Nueva Política Educativa.

18/09/2017

Redes por una nueva política Educativa

Colectivos Sociales

Amesti Educació (Associació de Mestres Grup de Treball per la Infancia), Asamblea Marea Verde Madrid, Colectivo Infancia, Foro de Sevilla, Europa Laica, Junta de Portavoces de Educación Infantil, Mareas por la educación pública, Ciudadan@s en defensa de la Escuela Pública, Proyecto Roma, Plataforma Crida de las Illes Balears (madres, padres, estudiantes y profesorado), Círculo Podem Educació Catalunya, Asociación IncluyE, 'Movimiento Cooperativo de Escuela Popular' (MCEP), Red IRES, la Coordinadora de Universidades Públicas de Madrid (CUPUMA), la Plataforma por la Justicia Fiscal, 'Estudiantes en Movimiento', y 'Stop Ley Wert/La Educación que nos une' conformada por los colectivos y plataformas: %ATTAC España, OXFAM Intermón, Confederación Estatal de Movimientos de Renovación Pedagógica, Plataforma en Defensa de la Educación Infantil 0-6, Ecologistas en Acción, Foro Mundial de Educación, Rosa Sensat, Yo Estudié en la Pública.

Sindicatos de Estudiantes

Sindicato de estudiantes, Federación de estudiantes progresistas del Estado y Colectivo Estudiantil Salmantino.

Asociaciones de Madres y Padres

Confederación Española de Padres y Madres del Alumnado.

Organizaciones Sindicales

Federación de Enseñanza de Comisiones Obreras, Confederación Stes-intersindical y Federación de Enseñanza de CGT.

Partidos Políticos

Partido Socialista Obrero Español, Izquierda Unida, Podemos y Esquerra Republicana.

© Redes por una nueva política educativa, 2015 Este documento se encuentra bajo una Licencia Creative Commons Atribución-NoComercial-SinDerivadas 3.0 Unported. Puede ver una copia de esta licencia en <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> Esto significa que Ud. es libre de reproducir y distribuir esta obra, siempre que cite la autoría, que no se use con fines comerciales o lucrativos y que no haga ninguna obra derivada.